



NYMBURKEM KROK ZA KROKEM

zábavné luštění pro všechny...

Milí malí i velcí...

Milí malí i velcí objevitelé, milovníci Nymburka, místní i návštěvníci!
Připravili jsme pro vás tuto knížečku plnou zábavného luštění, hádanek
a kvízů, ze kterých se dozvíte spoustu zajímavostí o historii i současnosti
našeho královského města.

Přejeme vám, aby vás bavilo se vydat Nymburkem
krok za krokem, ať už v rámci procházky, výletu
či luštění z pohodlí domova či školní třídy.

Tento hravý průvodce Nymburkem vznikl v rámci projektu
Místní akční plán vzdělávání na Nymbursku,
ve spolupráci s Městskou knihovnou Nymburk, Vlastivědným muzeem Nymburk
a Nymburským kulturním centrem.

Autorkou grafické podoby je Lucie Trejbalová aneb @ja_z_tebe_vykvetu

Více o projektu Místní akční plán vzdělávání na Nymbursku
najdete na: www.map-nymburk.cz

Městská knihovna Nymburk: www.knihovnanymburk.cz

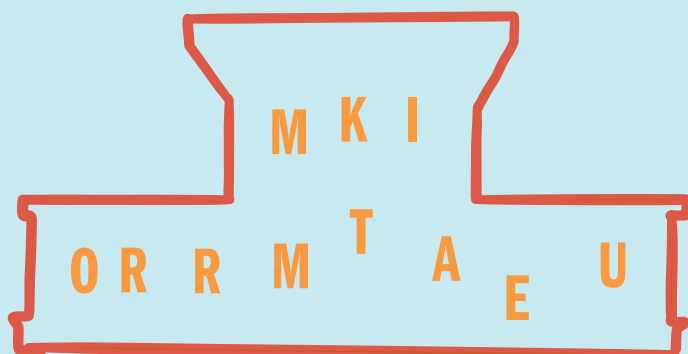
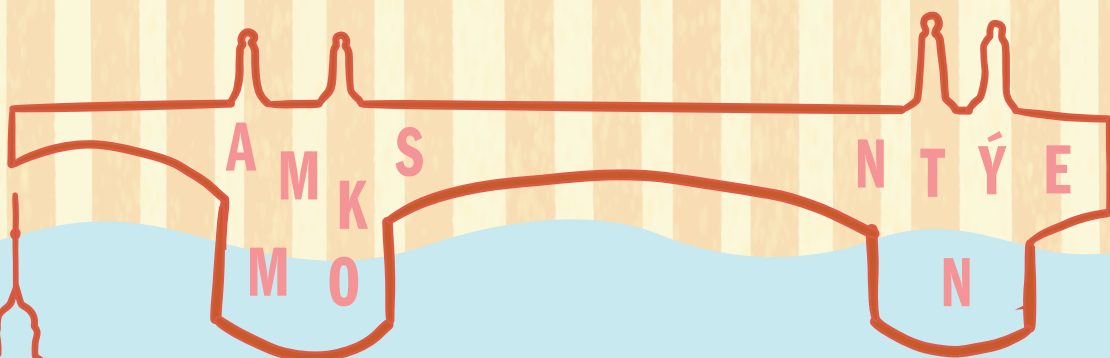
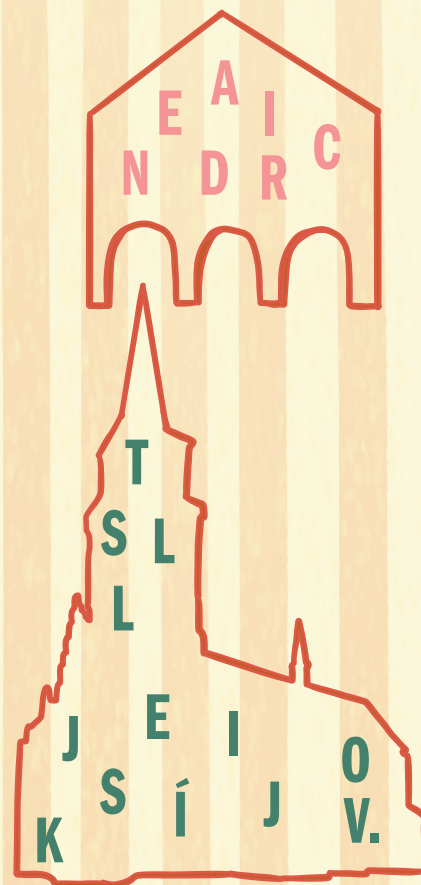
Vlastivědné muzeum Nymburk: www.polabskemuzeum.cz

Souhrnné informace o Nymburce najdete na www.mesto-nymburk.cz

BUDOVY

Poskládejte písmenka správně tak, aby tvořila názvy významných nymburských budov.

Obrysy vám napoví.



JEDNO PŘEBÝVÁ

V každém řádku jedno slovo přebývá. Určete které.

BRÁNY: Svatojiřská • Velelibská • Bobnická • Pražská

SPISOVATELÉ: Bohumil Hrabal • František Hrnčír • Božena Němcová • Osvald Polívka

ČÁSTI NYMBURKA: Drahelice • Zálabí • Velké a Malé Valy • Babín

NYMBURK: Nymburg • Neuenburg an der Elbe • Vícemílov • Svinibrod

VILY: Hrabalova • Löwitova • Tortuga • Tugendhat

PARKY: Veslák • Svatojiřský • Pod Hradbami • Ostrov

SPORTOVNÍ SOUROZENCI: Mrázkovi • Vetešníkoví • Pospíšilové • Fuksovi

PIVA: Pepinova desítka • Maryščina třináctka • Francinův ležák • Bogan

TOVÁRNÍCI: Ludvík Wantoch • Hanuš Karlík • Emil Pick • Emil Zimmer

SEVEROZÁPADNÍ DRÁHA: Sadská • Kolín • Praha • Lysá nad Labem

VÝTVARNÉ UMĚNÍ: Jan z Wojkowicz • bratři Kramolínové • Hanuš Bohman • bratři Mánesové

HUDBA: Josef Bohuslav Foerster • Jan Jakub Ryba • Bohuslav Matěj Černohorský • Anna Polmanová Preclíková

FESTIVALY: Polabská vonička • Nymburské melounové slavnosti • Dny B. M. Černohorského • Přístavní slavnosti

ARCHITEKTI: Bedřich Feuerstein • Osvald Polívka • Hanuš Bohman • František Roith

VODSTVO: Labe • Liduška • Mrlina • Výrovka

KINEMATOGRFIE: Kolja • Tři veteráni • Postřižiny • Trpaslík

Brány: Pražská, Spisovatelé: Osvald Polívka (architekt), Části Nymburka: Velké a Malé Valy (ulice), Nymburk: Svinibrod (básník a prozaik), Hudba: Jan Jakub Ryba, Festivaly: Nymburské melounové slavnosti, Architekti: Hanuš Bohman (malíř), Maryščina třináctka, Továrnici: Emil Zimmer (Časlav), Severozápadní dráha: Sadská, Výtvarné umění: Jan z Wojkowicz (přestože tomu mnoho lidí věří), Vily: Tugendhat (v Brně), Parky: Svatojiřský, Sportovní sourozenci: Pospíšilové, Piva:

Vodstvo: Výrovka, Kinematografie: Postřižiny (netočily se v Nymburce)

NÁDRAŽÁCKÁ POVOLÁNÍ - PŘESMYČKY

PAŘTE SOND

DVŮR OPČÍ

PRAVÍ VÝČ

CEDÍ VOLAVKU

DOJÍT SUROVCE

FERTIG SELATA

PREDČÍ SE

HÝKÁ VŘBY

OPONU VČAS

LISIS TANGA

KLU OŤOK

SMRT STROJI

OSMI TVRZ

DRT OKÉNKU

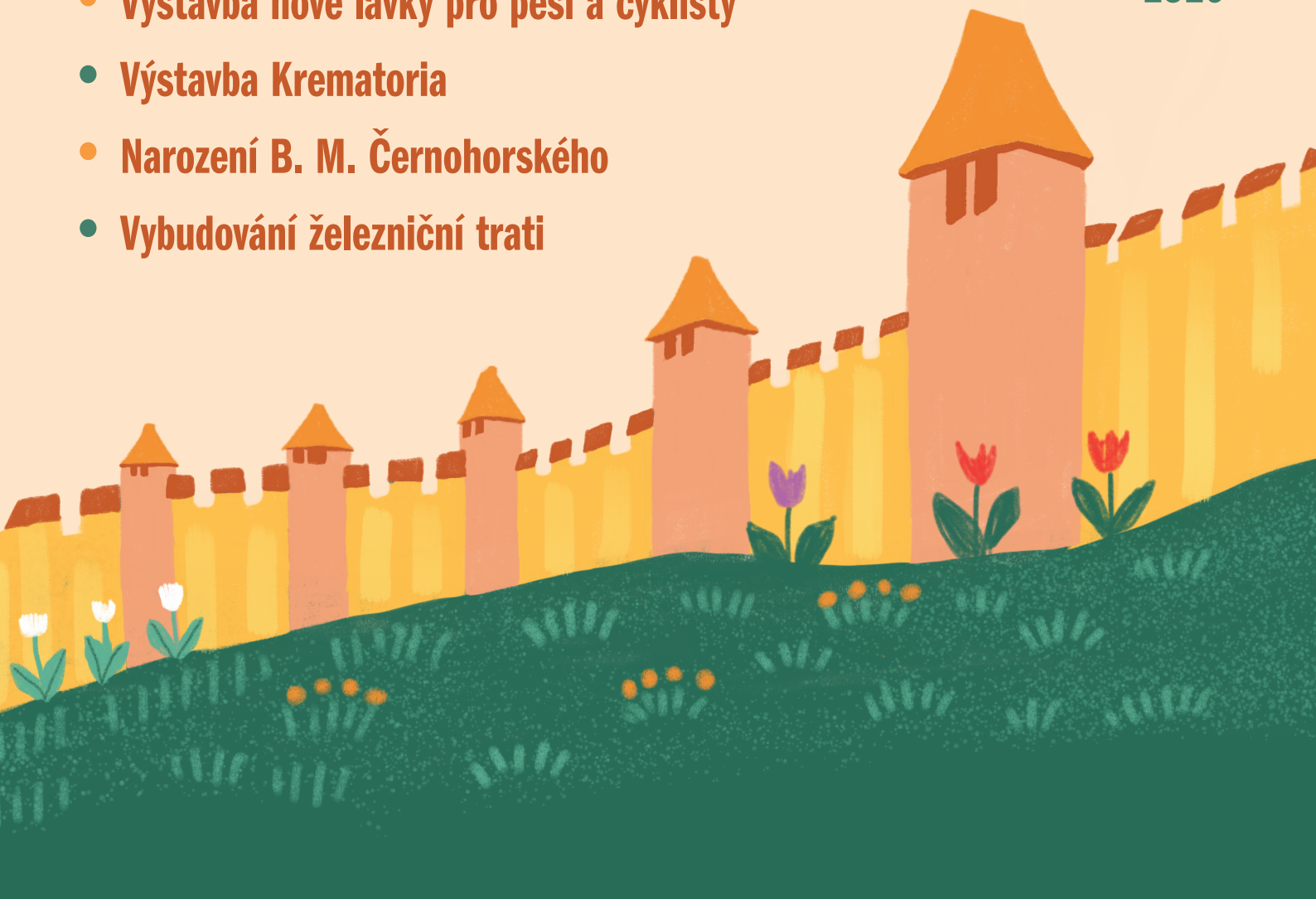


Významné události

z nymburské historie

k události přiřaďte správný letopočet

- Velký požár Nymburka 1896
- Založení královského města Nymburk 1924 1275
- Příjezd Elišky Přemyslovny 1870
- Masakr v děkanském kostele 2021 1536
- Alfons Mucha: obraz Podání Nymburka L.P. 1838
- Otevření lidové knihovny 1634 1421
- Výstavba nové lávky pro pěší a cyklisty 1310
- Výstavba Krematoria
- Narození B. M. Černoorského
- Vybudování železniční trati



SPORTY TYPICKÉ PRO NYMBURK



Popletené názvy ulic

písmenko je vyměněné, přebývá nebo chybí

U LIBUŠKY

ELIŠČINA KŘÍDA

LETCŮ H.A.F.

KRADEBNÍ

LIDOVÁ

BOŽSKÁ

POD LIŠKOU

VELKÉ VADY

U KALOVNY

POSTELNÍ

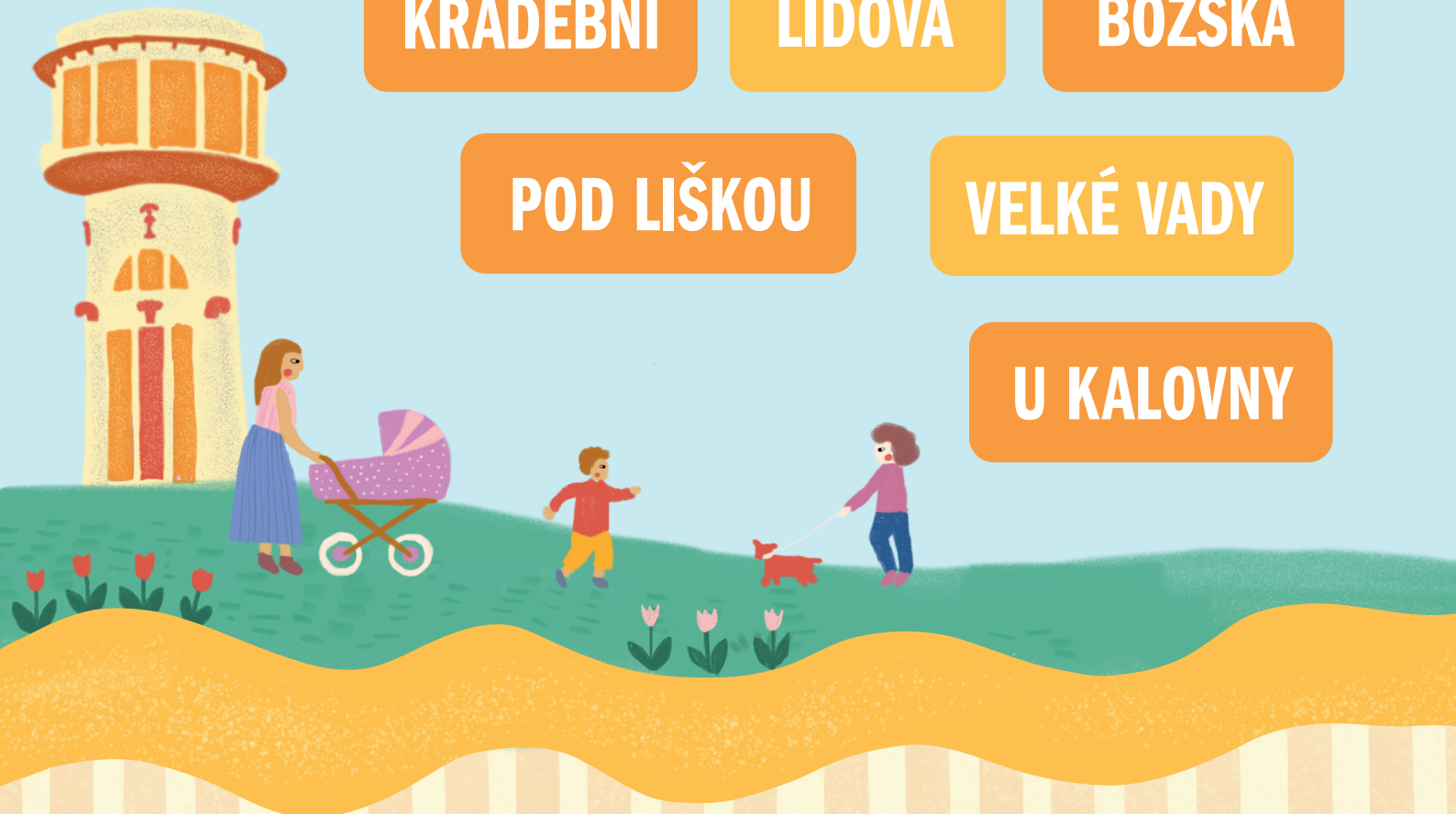
TYRLOVA

U STARÉ SKLADOVNY

MALÉ HALY

V ZAKRÁDKÁCH

KAMENSKÉHO





PEXESO



A znovu ta nádražácká povolání, jsme přece ve městě železničářů!

Najdi 2 okénka, která patří k sobě a dohromady tvoří slovo.

Jedná se o povolání spojená se železnicí.

TELE

TRAŤ

STROJ

VEDOUČÍ

MISTR

KOLO

GRAFISTA

VOZ

VEDOUČÍ

FÍRA

STROJ

VLAK

ŤUK

MISTR

MAŠIN

MISTR



OSOBNOSTI



.....(30. 4. 1993)

nymburský rychlostní kanoista pochází z třetí generace nymburské kanoistické rodiny. Je olympijským vítězem z Letních olympijských her v Paříži 2024, trojnásobným mistrem světa, třináctinásobným mistrem Evropy a držitelem dvou světových rekordů.

.....(16. 7. 1876 – 5. 9. 1942)

český architekt, v Nymburce se podílel na návrhu silničního mostu přes Labe (1912–1913) a vodní elektrárny s jezem a zdymadlem (1914–1923). V Praze navrhl budovu Ministerstva financí a Ministerstva zemědělství. Navrhl také budovu Městské knihovny v Praze na Mariánském náměstí.

.....(28. 3. 1914 – 3. 2. 1997)

jeden z nejvýznamnějších a nejprekládanějších českých spisovatelů 20. století. Dětství a mládí prožil v Nymburce, kde jeho nevlastní otec spravoval místní pivovar. Atmosféra Nymburka, pivovaru a postava strýce Pepina se staly inspirací pro jeho knižní trilogii Postřižiny, Krasosmutnění a Harlekýnovy milióny.

.....(4. 2. 1820 – 21.1. 1862)

česká spisovatelka, rodným jménem Barbora Novotná, jedna z nejvýraznějších ženských osobností Národního obrození. V letech 1848–1850 žila se svou rodinou v Nymburce v domě čp. 243 u boleslavské silnice. Město ji inspirovalo k povídkám Divá Bára a Kávová společnost. Její pobyt v Nymburce dodnes připomíná pomník před jejím někdejší domem.

.....(20. 5. 1930 – 24. 10. 2023)

česká archeoložka, byla přední odbornicí na dobu laténskou a římskou. Vedla řadu výzkumů v regionu a Nymburce, včetně objevu unikátní mohyly z pozdní doby kamenné (1994) a renesanční sladovny (1996). Nymburk se stal jejím druhým domovem, o němž psala i ve své knize Dlouhý život s archeologií, kde spojila profesní i osobní vzpomínky.

.....(20. 1. 1292 - 28. 9. 1330)

poslední Přemyslovec na českém trůně. V Nymburce našla azyl v květnu 1310 během dramatického útěku z Prahy a hledala zde ochranu před králem Jindřichem Korutanským. Její příjezd do Nymburka připomíná reliéf na domě čp. 252 na Palackého třídě.

.....(16. 2. 1684 - 14./15. 2. nebo 1.7 1742)

český hudební skladatel, minoritský kněz, varhaník a hudební pedagog. Narodil se v Nymburce jako syn místního varhaníka a učitele. Kromě Čech působil řadu let v Itálii a Rakousku. Jeho tvorba spadá do období vrcholného baroka. Nymburk si jeho odkaz připomíná každoročním mezinárodním festivalem nesoucí jeho jméno a pamětní deskou na domě čp. 7 v Tyršově ulici.

.....(29. 9. 1860 - 12. 6. 1928)

vlastenecký učitel, spisovatel a nakladatel. Působil v Nymburce v letech 1902–1922, kde vydával časopis Dětský máj a popularizoval město v řadě vlastivědných publikací. Jeho Obrázkové dějiny národa československého se staly oblíbenou učebnicí pro mládež. Nymburk mu vzdává hold pamětní deskou na budově ZŠ Komenského a jeho hrobem na místním hřbitově

.....(8. 3.1856 - 15. 1.1928)

významný nymburský podnikatel židovského původu, který roku 1878 založil ve městě továrnu na likéry, známou především výrobou griotky Griotte, Sagavíru a Peppermintu. V roce 1911 postavil ve Zbožské ulici moderní továrnu a rodinnou vilu. Jeho likéry se dodávaly až na císařský dvůr a Nymburk se díky němu zapsal do dějin českého lihovarnictví.



OSMISMĚRKA

Najděte názvy lokomotiv.

S	V	Ě	Ž	Á	K	E	Š	U	O	P	A	P	E	V
E	Ž	A	B	O	T	L	A	M	R	A	L	O	Z	Á
P	A	T	D	R	N	Í	D	R	Á	N	B	R	H	A
S	R	O	K	P	E	R	O	P	K	Ť	A	K	O	A
A	O	R	Á	J	O	J	A	Á	E	Á	T	O	K	V
Ř	S	N	M	A	L	K	L	A	N	K	R	T	Á	N
T	N	Á	É	Y	L	O	N	O	Í	M	O	Š	L	B
I	I	D	R	U	K	P	Á	A	V	D	S	U	E	R
T	Č	O	K	Ř	U	K	N	S	R	E	R	A	M	K
S	K	R	Y	K	O	I	A	A	U	U	C	S	Č	K
O	A	T	L	O	B	U	B	U	H	E	L	K	A	V
K	Č	Í	Í	O	A	N	Č	I	T	CH	E	L	Š	D
N	K	Í	B	U	L	Í	K	J	E	G	R	E	S	

ALBATROS
BANÁN
BARDOTKA
BOBINA
BREJLOVEC
BULÍK
ČMELÁK
HURVÍNEK
KARKULKA

KOSTITŘAS
KRÉMÁK
PANŤÁK
PAPOUŠEK
PUKLÍK
SERGEJ
ŠLEHTIČNA
ŠTOKR
TORNÁDO

UHELKA
VĚŽÁK
ŽABOTLAM





POZNEJ PTÁČKA



1.



2.



3.



4.



kavka
obecná

volavka
popelavá

vrabec domácí

sýkora modřinka

kos černý

holub hřivnáč

kachna divoká (březňačka)

sýkora koňadra

rehek domácí

poštołka obecná

5.



6.



7.



8.



9.



10.



1) volavka popelavá, 2) vrabec domácí, 3) sykora koňadra, 4) holub hřivnáč, 5) kachna divoká (březňáčka), 6) kos černý, 7) sykora modřínka, 8) poštoilka obecná, 9) kavka obecná, 10) rehek domácí

HISTORICKÝ POHLED NA NÁMĚSTÍ

**Najděte místo, kde fotograf stál a porovnejte
se současnou podobou.**



**Věděli jste, že Náměstí Přemyslovců několikrát v průběhu historie změnilo svůj název? Postupně se jmenovalo: Rynek – Velký Rynek nebo Velké či Hlavní náměstí – Riegrovo náměstí (1903)
- náměstí Dr. Edvarda Beneše (po 2. světové válce)
- náměstí Československé lidové armády (po únoru 1948)
- Náměstí Přemyslovců (1990).**

**Doufáme, že se jste prošli Nymburkem krok za krokem
a užili si zábavu při luštění a doplňování.
Teď už toho víte o Nymburce mnohem více!**

**Pokud se vám luštění líbilo, dejte nám prosím vědět
na e-mail: map.nymburk@gmail.com nebo na knihovna@knihovnanymburk.cz,
případně si nás najdete na Facebooku jako MAP vzdělávání na Nymbursku
nebo Městská knihovna Nymburk.**

Text:

**tým MAP IV na Nymbursku (učitelé a nadšenci do vzdělávání, historie
a nymburských zajímavostí)**

**Grafika: Lucie Trejbalová, Poděkování: Lídě Müllerové, Pavlu Fojtíkovi
a Marku Velechovskému za konzultace a poskytnuté materiály**

Vydáno v nákladu 2000 ks, 2025

Projekt MAP IV na Nymbursku, reg.č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008389



**Spolufinancováno
Evropskou unií**



**MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY**